

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ

**ПРАВИЛНИК
О УЏБЕНИЦИМА И ДРУГИМ НАСТАВНИМ
ПУБЛИКАЦИЈАМА НА ПЕДАГОШКОМ ФАКУЛТЕТУ
У УЖИЦУ**

Ужице, 2022.

На основу члана 1. став 3. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ бр. 27/2018), и на основу чланова 76. и 190. Статута Педагошког факултета у Ужицу бр. 329 од 10. 11. 2020. године (пречишћен текст), Наставно-научно веће Педагошког факултета, на седници одржаној дана 04. 05. 2022. године, донело је

ПРАВИЛНИК О УЏБЕНИЦИМА И ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА НА ПЕДАГОШКОМ ФАКУЛТЕТУ У УЖИЦУ

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о уџбеницима и другим наставним публикацијама Педагошког факултету у Ужицу (у даљем тексту: Правилник) уређује се начин избора, обезбеђивања и издавања уџбеника и других наставних публикација на Педагошком факултету у Ужицу (у даљем тексту: Факултет), стандарди које треба да испуне у циљу обезбеђења студентима што квалитетнијих уџбеника и других наставних публикација, као и унапређење наставе и процеса образовања на Факултету.

Члан 2.

За потребе образовно-научног, образовно-стручног и образовно-уметничког рада на Факултету користе се:

- 1) основни уџбеник,
- 2) помоћни уџбеник и
- 3) скрипта.

Основни уџбеник садржајем обухвата наставни предмет који је утврђен студијским програмом, а који је намењен првенствено студентима Факултета, чији је аутор/и или коаутор наставник/ци (тренутни или бивши) Факултета, као и уџбеник са неког другог домаћег или страног факултета (универзитета).

Помоћни уџбеници на Факултету су: практикуми, збирке задатака, хрестоматије, тематски зборници, мултимедијална средства која су потребна за остваривање студијског програма.

Скрипта су ауторизована предавања, умножена или у електронској форми, која се издају ради лакшег савладавања садржаја наставног предмета уз основни уџбеник или као пробни наставни материјал пре коначне верзије одговарајућег основног уџбеника.

Наставни и испитни материјал на наставном предмету се може обезбедити комбиновањем ове три врсте публикација.

Процену покривености наставе одговарајућим уџбеницима и другом стручном литературом врше катедре и о томе извештавају Комисију за издавачку делатност и Наставно-научно веће.

Члан 3.

Уџбеници и други наставни материјали могу бити:

- 1) интерни и
- 2) екстерни.

Интерни уџбеници су намењени првенствено студентима Факултета, који у потпуности или највећим делом покрива наставни програм неког предмета на Факултету чији су аутори наставници и сарадници Факултета и издати су на Факултету.

Екстерни уџбеници су издања других домаћих или страних високошколских установа и осталих институција, који својим садржајем потпуно или делимично покривају области које су предвиђене наставним програмима конкретних предмета.

2. ОБИМ И ФОРМА ИЗДАВАЊА УЏБЕНИКА

Члан 4.

Обим уџбеника (наставног и испитног) материјала мора бити сразмеран броју часова предавања и вежби, а према програму сваког појединачног предмета.

У основни текст уџбеника (наставног и испитног материјала) укључени су: задаци, примери, илустрације, табеле и слике које су интегрисане у текст уџбеника. Поред основног, укупни текст уџбеника обухвата: циљеве поглавља, илустрације, резиме, питања за проверу знања, референце на крају поглавља, белешке, примере и задатке који нису интегрисани у тексту већ су издвојени на крају поглавља, дела или читавог уџбеника. У основни текст не улазе: речник, индекс појмова и имена, као ни библиографија.

Члан 5.

У Плану рада наставник на предмету је дужан да наведе наставни садржај. Наставник је дужан да за предмете на којима изводи наставу прецизно наведе уџбенике и други материјал који се користи као извор за наставне и испитне активности и да за сваки извор наведе број страница које су обавезне за студенте. Наставник је дужан да обезбеди расположивост извора наставног и испитног материјала. Уколико се утврди да је на неком наставном предмету предвиђен текст наставног материјала већи од стандардом прописаног, надлежна катедра је обавезна да захтева од наставника на наставном предмету да текст наставне и испитне материје прилагоди стандардима квалитета уџбеника на Факултету.

Члан 6.

Уџбеници који се користе, а које издаје Факултет, морају да задовоље стандарде структуре и то:

- предговор са циљевима, структуром и планом излагања у уџбенику,
- наведен циљ сваког поглавља (шта ће студенти сазнати у њему),
- резиме и питања за проверу знања или дискусију,
- примере, вежбе, илустрације, задатке и случајеве из праксе,

- напомене (у фуснотама или енднотама),
- библиографију,
- индексе појмова и/или имена.

Члан 7.

Уџбеник мора бити јасан и разумљив студентима и написан академским, неутралним стилем. Препоручује се да уџбеници садрже примере из праксе.

Уџбеник треба да је логички структуриран тако да делови, поглавља или друге целине буду заокружене, а њихов редослед мора бити логичан. Стил и језик излагања садржаја не сме бити вредносно искључив нити дискриминаторан ни према једном основу.

Уџбеник мора бити лекторисан.

Члан 8.

На свим издањима Факултета обавезно се налази стилизовани важећи знак Факултета и натпис на корицама или на врху нулте странице: „Уџбеник Педагошког факултета у Ужицу“.

Аутор је дужан да креира поткорице и задњу страну у складу са одредбама Правилника о издавачкој делатности.

3. ОДОБРАВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 9.

Одобрење за коришћење уџбеника у наставном процесу, на предлог Комисије за издавачку делатност, а на иницијативу надлежне катедре, доноси Наставно-научно веће Факултета. Сматра се да је сва уџбеничка литература усвојена студијским програмом одобрена за коришћење у наставном процесу.

Члан 10.

Сваки предмет из студијских програма основних студија треба обавезно да буде покривен литературом на српском језику. За предмете на мастер и докторским студијама може да се користи и литература на страном језику.

4. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 11.

Факултет је у обавези да учини доступним студентима основне уџбенике, помоћне уџбенике, скрипта и другу стручну литературу која је, у складу са студијским програмима, неопходна за савлађивање наставног градива и то у потребном броју примерака и благовремено.

Члан 12.

Предметни наставник је дужан да уџбеничку литературу и наставни материјал учини доступним у библиотеци или на сајту Факултета.

5. ИЗДАВАЊЕ УЏБЕНИКА

Члан 13.

Иницијативу за издавање уџбеника покреће катедра подношењем предлога за издавање уџбеника и других наставних публикација и предлога рецензента Комисији за издавачку делатност на посебном обрасцу: Предлог Катедре за издавање наставних публикација (*Прилог 1*). Комисија за издавачку делатност доставља податке о рецензентима Наставно-научном већу које доноси коначну одлуку. Рецензенти су у обавези да у року од најкасније 60 дана доставе рецензије на прописаном обрасцу (*Прилог 2*). Аутор написане и потписане рецензије упућује Комисији која их разматра и већином гласова доноси одлуку да се захтев за издавање наставне публикације са потписаним рецензијама упути Наставно-научном већу. Коначну одлуку о издавању наставне публикације доноси Веће.

Члан 14.

Аутор уџбеника и наставних публикација је обавезан да Библиотеци Факултета достави 20 примерака штампане публикације и 1 примерак дигиталне копије штампаног примерка, од чега 10 примерака остаје Библиотеци Факултета, а остале примерке Факултет доставља надлежним установама.

Факултет, као издавач, у обавези је да изван предвиђеног тиража бесплатно додели одговарајући број примерака надлежним установама, у складу са Законом. Задужен библиотекар (члан Комисије за издавачку делатност) доставља примерке следећим институцијама:

- Народној библиотеци Србије, Факултет обавезно доставља 6 примерака сваке штампане или електронске публикације и једну дигиталну копију штампаног примерка, најкасније у року од 7 дана по завршеном штампању, а пре стављања публикације у промет;
- један штампани примерак се шаље у репозиторијум Народне библиотеке Србије;
- Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ у Београду (1 примерак);
- Универзитетској библиотеци у Крагујевцу (1 примерак) и
- Народној библиотеци Ужице 1 примерак као „локални обавезни примерак“, ради попуне завичајне збирке.

Члан 15.

Средства за издавање уџбеника наставника и сарадника Факултета обезбеђује аутор.

Члан 16.

Факултет је у обавези да прибави међународни стандардни број књиге ISBN (International Standard Book Number), као и да сноси трошкове CIP записа (Cataloguing In Publication). Задња страна публикације обавезно садржи CIP запис, чији је саставни део међународни ISBN број.

Библиотекар врши све активности око прибављања одговарајућих међународних бројева (ISBN) и CIP записа.

Члан 17.

Припремљен рукопис (откуцан и лекторисан) аутор, односно група аутора, доставља Рачунарском центру Факултета на техничку припрему.

Форма за штампу мора у потпуности одговарати тексту на основу кога је одобрена.

Аутор сам врши избор штампарије и сноси трошкове штампе.

Аутор је обавезан да обезбеди лекторску обраду свог рукописа. Име и презиме лектора стоје у импресуму публикације.

Аутор врше коначну контролу пре корицења.

6. РЕЦЕНЗИЈА УЏБЕНИКА

Члан 18.

Прво издање наставних публикација, као и поновљена издања чији је текст измењен више од 25% подлежу рецензији.

Рецензију уџбеника врше најмање два рецензента, који су по правилу универзитетски наставници, истог или вишег наставничког звања, а најмање у звању доцента или професори универзитета у пензији, или истраживачи са научних института са истраживачким звањима еквивалентним научним звањима.

Рецензенти морају бити из уже научне области или дисциплине из које је уџбеник.

Рецензија помоћних уџбеника врши се у оквиру и на предлог катедре.

Одлуку о именовану рецензента доноси Наставно-научно веће на предлог Комисије за издавачку делатност. Комисија, односно Наставно-научно веће може по потреби одредити и трећег рецензента.

Члан 19.

Сваки рецензент доставља засебну потписану рецензију рукописа на обрасцу за рецензирање (Прилог 2). Рецензија треба да садржи:

(а) податке о рецензенту:

- име и презиме, наставно или научно звање и ужу научну област којој припада,
- матичну установу,
- потпис;

(б) податке о рецензираном делу:

- аутор/и,

- наслов,
- врста дела (уџбеник или друга наставна литература),
- предмет коме је рукопис намењен,
- обим дела (број поглавља, број страница, слика, табела, илустрација и сл.),
- број референци наведених у попису литературе;

(в) *мишљење о делу:*

- у којој мери садржај предложеног рукописа одговара садржају предмета,
- да ли је рукопис методички прилагођен предмету,
- да ли се аутор служио одговарајућом литературом,
- постоји ли попис литературе,
- у којој је мери реч о изворном делу,
- постоје ли и друга дела сличног садржаја и квалитета,
- да ли је садржај рукописа изнет прегледно и јасно, у језичком и концептуалном смислу;

(г) *закључак и оцена:*

- предлог за евентуалне исправке и промене у рукопису,
- изјава о томе испуњава ли дело у потпуности или делимично захтеве наставно-научне литературе за наставни предмет,
- завршна оцена с препоруком за објављивање или необјављивање рукописа као уџбеника или друге наставне литературе Факултета.

Члан 20.

Попуњене рецензентске обрасце (*Прилог 2*) са потписима рецензента аутор доставља Комисији за издавачку делатност која разматра рецензије и доноси препоруку већином гласова да се рукопис може издати као уџбеник, након чега је доставља Наставно-научном већу на усвајање. Коначну одлуку о издавању уџбеника доноси Наставно-научно веће.

7. ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗДАВАЊА

Члан 21.

Средства за издавање уџбеника наставника и сарадника Факултета сноси аутор.

8. ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА

Члан 22.

Наставно-научно веће је дужно да прати, анализира и оцењује уџбенике који су у употреби, узимајући у обзир научно-стручне садржаје, њихову усклађеност са потребама наставног предмета, најновијим достигнућима из области науке, као и у погледу других захтева које уџбеник треба да задовољи (усклађеност са ЕСП бодовима).

У циљу утврђивања квалитета наставне литературе Факултет спроводи процену квалитета од стране студента анкетањем, а у складу са Правилником о самовредновању Педагошког факултета у Ужицу.

Катедре, као и наставници и сарадници Факултета дужни су да прате, анализирају и оцењују уџбенике који су у употреби.

Кад утврди да уџбеник даље није погодан за коришћење у наставном процесу, Наставно-научно веће доноси одлуку о повлачењу уџбеника из употребе. У том случају Наставно-научно веће је дужно да изабере нов уџбеник.

9. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Саставни део овог Правилника су обрасци, и то:

- 1) *Прилог 1* – Предлог катедре за издавање наставних публикација (подноси катедра)
- 2) *Прилог 2* – Рецензентски образац за наставне публикације (попуњавају рецензенти)
- 3) *Прилог 3* – Извештај Комисије за издавачку делатност за издавање наставних публикација

Члан 24.

Измене и допуне Правилника вршиће се на начин и по поступку предвиђеном за доношење.

Члан 25.

Почев од дана ступања на снагу овог правилника нова и обновљена издања уџбеничке литературе морају поштовати прописане стандарде квалитета, а процес њихове израде и контроле квалитета мора пратити прописане процедуре.

Члан 26.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности на Учитељском факултету у Ужицу бр. 2/13 од 31. 3. 2008. године.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и на сајту Факултета.

Правилник објављен дана:

Ступа на снагу:

**ПРЕДСЕДНИК НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА
ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА У УЖИЦУ**

Проф. др Снежана Маринковић

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Трг Светог Саве 36, 31000 Ужице, Србија
Faculty of Education in Uzice, 36 St. Save Square, Uzice, Serbia
+381 31 521 952, +381 31 511 078, www.pfu.kg.ac.rs, fakultet@pfu.kg.ac.rs

ПРЕДЛОГ КАТЕДРЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НАСТАВНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Матична катедра:	
Аутор/и рукописа:	
Врста наставне публикације (учбеник, практикум, збирка задатака, хрестоматија, тематски зборник, скрипта):	
Наставни предмет који садржај рукописа покрива (назив студијског програма, наставног предмета, семестар и број часова предавања и вежби на том предмету):	
Предлог рецензента за рукопис наставне публикације (име и презиме рецензента, наставно или научно звање, ужа научна област којој припада, матична установа на којој је запослен):	

У Ужицу,

_____ (датум)

Шеф Катедре

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Трг Светог Саве 36, 31000 Ужице, Србија
Faculty of Education in Uzice, 36 St. Save Square, Uzice, Serbia
+381 31 521 952, +381 31 511 078, www.pfu.kg.ac.rs, fakultet@pfu.kg.ac.rs

РЕЦЕНЗЕНТСКИ ОБРАЗАЦ ЗА НАСТАВНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ (ПРНП)

ПОДАЦИ О РЕЦЕНЗИРАНОМ ДЕЛУ:

- Аутор/и:
- Наслов:
- Врста наставне публикације (основни уџбеник, приручник, практикум, збирка задатака, хрестоматија...):
- Наставни предмет којем је рукопис намењен:
- Обим дела (број поглавља, број страница, слика, табела, илустрација и сл.):
- Број публикација наведених у попису литературе:
- Процент којим дело покрива наставни програм предмета (приближни процент):

МИШЉЕЊЕ О ДЕЛУ:

- Адекватност одабраног наслова:
- Научна утемељеност садржаја наставне публикације:
- Методичка прилагођеност предмету:
- Адекватност наведене литературе:
- Систематичност презентовања садржаја:
- Прегледност, јасноћа и етичност :
- Запажања рецензента о рукопису:

ЗАКЉУЧАК И ОЦЕНА:

- Предлог и евентуалне потребне корекције и промене у рукопису:
- Изјава о томе испуњава ли рукопис у потпуности или делимично захтеве научно-наставне литературе за наведени предмет:
- Закључна оцена за објављивање или необјављивање рукописа као уџбеника или друге наставне публикације:
- Врста уџбеника (основни, помоћни, скрипта):

ПОДАЦИ О РЕЦЕНЗЕНТУ:

- Име и презиме:
- Наставно или научно звање:
- Ужа научна област којој припада:
- Матична установа на којој је запослен:
- Датум писања рецензије:

Потпис рецензента:

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ
УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ

Трг Светог Саве 36, 31000 Ужице, Србија
Faculty of Education in Uzice, 36 St. Save Square, Uzice, Serbia
+381 31 521 952, +381 31 511 078, www.pfu.kg.ac.rs, fakultet@pfu.kg.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗДАВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ ЗА ИЗДАВАЊЕ НАСТАВНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Предлог рукописа и рецензената доставила катедра (навести датум):	
Рецензије достављене у року са предлогом за објављивање (датум достављања рецензија и рецензенти):	

Комисија за издавачку делатност предлаже издавање наставне публикације (навести врсту) _____ аутора _____ под насловом _____, са позитивном препоруком рецензената (навести рецензенте) _____ за објављивање.

У Ужицу,

(датум)

Председник Комисије за издавачку делатност

(име и презиме)